

The background of the cover is a close-up of rusted metal with a reddish-brown patina. A tree branch with grey bark runs horizontally across the upper third of the image. Below the branch, a dark, wavy shadow is cast across the lower two-thirds of the image.

Utviklingen på arbeidsmarkedet

i Akershus 2016 – 2017

NAV Akershus

Innhold

Oppsummering	1
Innledning	2
Om NAV i Akershus og fylkets særtrekk	2
Etterspørselen etter arbeidskraft i Akershus	3
Den totale sysselsettingen	3
Spesielle forhold i sysselsettingsstatistikken	4
Sysselsettingen i de enkelte næringene	4
Svært konjunkturutsatte næringer	4
Moderat konjunkturutsatte næringer	6
Lite konjunkturutsatte næringer	8
Tilbudet av arbeidskraft i Akershus	9
Befolkningsutviklingen	9
Arbeidsstyrken og yrkesdeltakelsen	10
Pendling	10
Tilpasningen på arbeidsmarkedet og stramhetsvurdering	11
Arbeidsledigheten i Akershus	11
Vurdering av fjorårets anslag	12
Figurliste	13
Appendix	14

Oppsummering

Svak optimisme i arbeidsmarkedet i Akershus

Tegnene til bedring i arbeidsmarkedet i Akershus ble fanget opp av NAVs bedriftsundersøkelse allerede på vårparten i 2016. Overvekten av bedrifter som planla å øke bemanningen i løpet av året var ikke stor, men den rapporterte mangelen på arbeidskraft viste at konjunkturbunnen var passert. I samme periode begynte den registrerte ledigheten å synke.

Arbeidsmarkedet i Akershus er påvirket av nasjonale og internasjonale konjunkturer, og fylket har merket effekten av oljeprisfallet både i sysselsettingsnivået og i ledighetsutviklingen. I 2015 var veksten i sysselsettingen tilnærmet null, med reduksjon innen næringer som i mer eller mindre grad er knyttet til oljevirkosomhet. Reduksjonen i antallet sysselsatte innen industri og bergverksdrift og utvinning slo for alvor inn i 2015. Tilsvarende økte ledigheten i nevnte næringer.

Det synes nå som om det er en allmenn optimisme blant bedriftene, både i Akershus og i landet. Flere ulike bedriftsundersøkelser peker i samme retning. Tendensen understøttes til dels av strukturstatistikken fra SSB. Det er på dette grunnlag at NAV Akershus forventer vekst i sysselsettingen for inneværende år og neste år. Vi tror at veksten vil ligge på om lag 0,6 prosent i 2016 og 1,3 prosent 2017.

I løpet av året har det kommet langt færre flyktninger enn forventet. Tall fra SSB viser dessuten av nettoinnvandringen til Akershus er sunket og at flere flytter tilbake til hjemlandet. Dette har dempet befolkningsveksten i fylket, men siden nettoinnflyttingen er meget høy, økte likevel befolkningen i Akershus mer i 2016 enn den gjorde i 2015. Det er naturlig å anta at den høye boligprisveksten i Oslo er medvirkende til den sterke innflyttingen til Akershus. NAV Akershus forventer derimot ikke at veksten i befolkningen vil holde seg. Til det viser kvartalsvise tall en for svak utvikling. Innflyttingen til fylket antas å synke i 2016 fordi den virker å være påvirket av at sysselsettingsveksten uteble i 2015 og utover i 2016, og at boligprisveksten er høy også i Akershus. Derfor tror NAV Akershus at befolkningen som helhet kun vil øke med 1,3 prosent i 2017. Veksten i befolkningen i arbeidsfør alder, det vil si fra 15 til 74 år, øker derimot litt raskere. NAV Akershus tror veksten i nevnte aldersgruppe vil være 1,6 prosent, omtrent som i 2015.

NAV Akershus mener at arbeidsstyrken i fylket vil øke ved inngangen til 2017, men ikke like sterkt som veksten i befolkningen. Siden nettoinnvandringen er redusert betraktelig, tror ikke NAV Akershus at veksten i arbeidsstyrken vil ligge på tilsvarende nivå som ved inngangen til 2016. NAV Akershus forventer at arbeidsstyrken vil øke med knappe 1,2 prosent. Dette er en lavere vekst enn foregående år. NAV Akershus tror videre at yrkesdeltakelsen neste år vil ligge lavere enn før da arbeidsstyrken vokser mindre enn befolkningen. Yrkesdeltakelsen forventes å bli 71 prosent.

Akershus er fylket med flest utpendlere, men antallet har vært synkende de to siste årene. Det kan forklares av at sysselsettingen stoppet opp i 2015. Selv om Akershus, sammen med Oslo og Hordaland, har flest igangsettelsestillatelser i landet, kan lavkonjunktoren ha bidratt til at byggingen lar vente på seg. Dette tilsier at utpendlingen i 2016 vil fortsette å synke, men ta seg opp igjen i 2017 siden signalene om en bedret økonomi er tydelige på de fleste felt.

Endringer i ledigheten er påvirket av sysselsettingsveksten og arbeidsstyrkeveksten. Siden arbeidsstyrken øker mindre enn sysselsettingen er det rimelig å anta at ledigheten vil gå i 2017. Ledigheten i fylket ligger på 2,2 prosent eller 7 003 personer for november 2016, det er 544 færre ledige enn i november i fjor. Antallet ledige stillinger er samtidig økt. NAV Akershus forventer at ledigheten vil holde seg stabilt i 2017, med et årsgjennomsnitt på ca. 7 500 personer, eller 2,4 prosent av arbeidsstyrken.

Innledning

Hvert år utarbeider NAV Akershus en prognose for arbeidsmarkedet i fylket. I denne prognosen vurderes arbeidsmarkedets utvikling i 2016 og 2017. Sysselsettingen og utviklingen i utvalgte næringer beskrives i første del av rapporten. Deretter beskrives befolkningen og utviklingen i arbeidstilbudet. Til sist drøftes tilpasningen i arbeidsmarkedet og utviklingen i arbeidsledigheten. I arbeidet med prognosen bruker NAV Akershus først og fremst egne statistikker. Statistikk fra Statistisk sentralbyrå som sysselsettingsstatistikk og Arbeidskraftundersøkelsen (AKU), samt nasjonalregnskap og strukturstatistikk, er andre viktige kilder.

Om NAV i Akershus og fylkets særtrekk

Akershus er et sammensatt fylke med tydelige forskjeller mellom kommuner og områder. Forskjellene vises i sentrale variable, som sysselsetting, ledighet, befolkningsvekst og næringsstruktur. For å gjøre det enklere å se variasjonene kan det være nyttig å dele kommunene inn i regioner. Gjør vi det kan vi snakke om fire regioner i Akershus:

- *Øvre Romerike*
(Hurdal, Nannestad, Eidsvoll, Nes, Ullensaker og Gjerdrum)
- *Nedre Romerike*
(Nittedal, Lørenskog, Skedsmo, Rælingen, Fet, Sørum og Aurskog-Høland)
- *Vestregionen*
(Asker og Bærum)
- *Follo*
(Enebakk, Oppegård, Nesodden, Frogn, Ås, Ski og Vestby)

Øvre Romerike kjennetegnes av å ha mange sysselsatte i transportsektoren. Det er Ullensaker og nærheten til Oslo Lufthavn Gardermoen som bidrar til dette. Nettopp på grunn av Gardermoen har regionen også mange sysselsatte innen overnatting og servering. Region Øvre Romerike var den eneste regionen som hadde vekst i sysselsettingen i 2015, men også en liten vekst i ledigheten. Stramheten i arbeidsmarkedet er merkbart da «flyplassbedriftene» i denne regionen har spesielle utfordringer når det gjelder å finne arbeidskraft. De er avhengige av å vinne anbud, ansatte må ha plettfri vandel¹ og helst førerkort da turnusarbeid er betydelig og arbeidstiden ikke er tilpasset kollektivtilbudet. NAV Akershus vil møte denne utfordringen ved å rette en del ekstra ressurser inn mot «flyplassbedriftene» for å bedre kunne levere på arbeidskraftbehovet.

¹ For å kunne jobbe på en flyplass er sikkerhetsklarering nødvendig. Til dette kreves plettfri vandel.

Region Vest skiller seg også merkbart ut i og med at de består av de to store kommunene Asker og Bærum. Tradisjonelt har ledigheten i denne regionen vært lav, men siden Vestregionen har nesten all sysselsetting i fylket innen bergverksdrift og utvinning (oljerelatert) har regionen blitt hardt rammet av oljekrisen. Vestregionen kjennetegnes dessuten av å ha mange sysselsatte innen informasjon og kommunikasjon, samt teknisk tjenesteyting og eiendomsdrift. En del av disse virksomhetene er nært knyttet til oljerelatert virksomhet, noe som gjør Asker og Bærum utsatt for konjunkturedringene relatert til olje, noe vi også ser av ledighetsutviklingen innen ingeniør og ikt-yrkene i regionen. NAV Akershus har i samarbeid med NAV Eures arrangert flere «Jobbmesser» for ingeniører, og ledighetsveksten ser ut til å stabilisere seg mot slutten av året. Nevnte grupper vil kreve oppmerksomhet også utover i 2017.

Akershus har lite tradisjonell industri, og næringen sysselsetter stadig færre. Det er Vestregionen og Nedre Romerike som sysselsetter flest personer innen næringen. Bedriftene i industrinæringen i de to regionene har ulik karakter. Nedre Romerike har store bedrifter innen næringsmiddel-, drikkevare- og kjemisk industri. I Vest er det store bedrifter innen data- og elektronisk industri, samt maskin- og transportindustri. Det er tydelig at industribedriftene i Vestregionen er tilknyttet oljebransjen da antallet sysselsatte i næringen i Vestregionen ble kraftig redusert fra 2014 til 2015.

Region Øvre Romerike og Vestregionen har således noe ulik utvikling på arbeidsmarkedet, og har følgelig forskjellige behov. Som følge av stor aktivitet i tilknytning til Gardermoen har Øvre Romerike stor vekst i befolkningen og i arbeidsstyrken, hvorav Vestregionen har merkbart lavere vekst. Dette må bety at arbeidssøkerne i fremtiden må bli mer mobile i når de søker arbeid. NAV Akershus startet i andre halvdel av 2016 med satsningen «Aktive

arbeidssøkere». Aktivitetskravene rettet mot arbeidssøkerne i NAVs portefølje, spesielt mottakerne av dagpenger, skal håndheves mer likt og konsekvent, og med krav til aktivitet og mobilitet. Erfaringer fra NAV Hedmark viser gode resultater, så det er rimelig å anta at innsatsen som rettes mot arbeidssøkerne vil påvirke ledighetsutviklingen i Akershus framover.

Ledigheten i NAV Akershus har alltid ligget lavere enn landsgjennomsnittet. Det kan skyldes en rekke forhold. Nærheten til Oslo fører med seg arbeidsplasser. Boligpris-situasjonen i Oslo og i randkommunene gjør dessuten at Akershus tiltrekker seg familier i etableringsfasen. Det vises i befolkningsutviklingen, da veksten i aldersgruppen 25 til 35 år er større i Akershus enn i landet for øvrig. Antallet utpendlere kan også tolkes som et tegn på at boligprisene i Oslo betyr mye for befolkningsstrukturen i Akershus. Veksten i aldersgruppen 25 til 35 år gjør at Akershus har en noe yngre enn vi ser i resten av landet. Samtidig viser statistikken at befolkningen i Akershus også har høyere utdanning enn landsgjennomsnittet. Dette påvirker arbeidsledigheten i fylket.

Det er forskjeller mellom kommunene og regionene i Akershus når det gjelder ledigheten. Forskjell på laveste og høyeste registrerte ledighet som andel av arbeidsstyrken er på 1,5 prosentpoeng i november 2016. Forskjellene kan i noen grad forklares av kommune- og befolkningsstørrelse, men sammenfallet av ledighetsnivået og andre sosioøkonomiske variabler som inntekt, utdanning og gjennomstrømming i videregående skole tilsier at disse betyr mer når vi skal forklare ledigheten i kommunene.

Ledighetsutviklingen og endringer i sysselsettingen i fylket omtales nærmere i de følgende kapitlene. Først skal vi ta en titt på etterspørselen etter arbeidskraft i Akershus siden den er et viktig utgangspunkt for befolkningsveksten og endringer i arbeidskrafttilbudet.

Etterspørselen etter arbeidskraft i Akershus

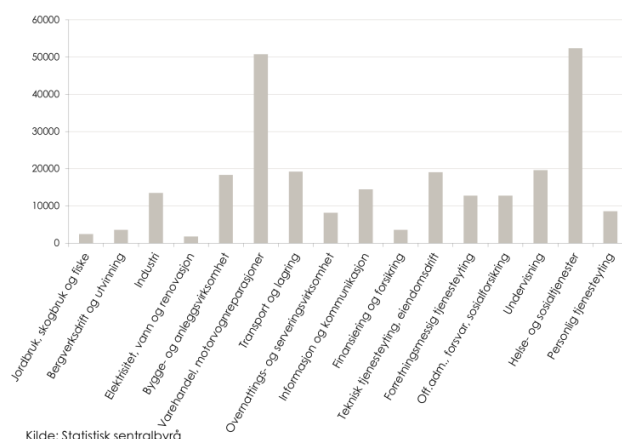
Etterspørselen etter arbeidskraft er forstått som summen av arbeidsgivernes behov for arbeidskraft. Etterspørselen måles i antallet sysselsatte og den årlige veksten i denne. Det

er mange forhold som påvirker etterspørselen, derfor følger vi nøye med på de økonomiske konjunktorene. De ulike næringene påvirkes dessuten forskjellig, så om det går godt i én næring går det ikke nødvendigvis like godt i en annen. Utviklingen i de ulike næringene blir beskrevet mer utførlig i de kommende kapitlene.

Den totale sysselsettingen

Næringsstrukturen i Akershus er i hovedsak preget av to næringer. Figuren under viser at varehandel og motorvognreparasjoner og helse- og sosialtjenester sysselsetter til sammen 39 prosent av alle som jobber i Akershus. Andelen har holdt seg meget stabil over årene.

Figur 1 Næringsstrukturen i Akershus. Antall sysselsatte 2015

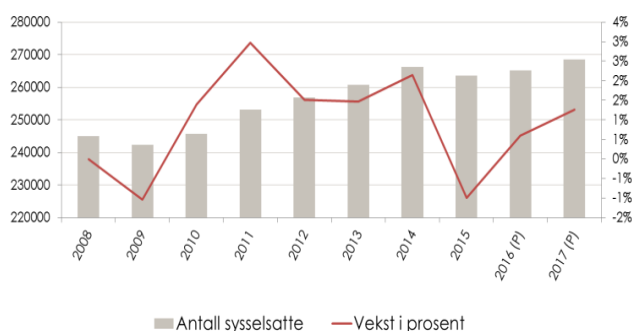
NAV Akershus støtter seg på en rekke kilder i vurderingen av sysselsettingen i fylket. Sysselsettingsstatistikken fra SSB er en viktig kilde, samt nasjonalregnskapet og struktur- og ordrestatistikken. NAVs egen utvalgsundersøkelse blant bedrifter i Akershus tidligere i vår (NAVs bedriftsundersøkelse 2016) er en annen viktig informasjonskilde. Denne følges opp av en egen markedsundersøkelse blant bedriftene i fylket på høsten. Disse undersøkelsene måler bedriftenes forventninger til den framtidige sysselsettingen.

NAVs bedriftsundersøkelse for 2016 viste at bedriftene i Akershus hadde de mest optimistiske markedsforventningene i landet. Differansen mellom bedrifter som forventet økt sysselsetting sammenlignet med dem som forventet færre er på 19 prosentpoeng. Utviklingen i ledigheten har gjennom året

2016 bekrefter signalene fra bygg- og anleggsnæringen. Nær 1/3 av reduksjonen i ledigheten har skjedd i denne næringen. Bygg- og anlegg er med andre ord motoren i arbeidsmarkedet i Akershus for tiden, sterkt drevet av offentlig etterspørsel. Høsten 2016 gjennomførte vi en tilsvarende markedsundersøkelse. Denne viser at bedriftene i Akershus fremdeles har positive framtidsutsikter, selv om forskjellen mellom næringer er stor.

Antallet ledige registrerte stillinger har økt sammenlignet med i fjor. Det er totalt 19 prosent flere utlyste stillinger, der økningen innen bygg- og anlegg er i en særklasse. Antallet utlyste stillinger innen næringen er nesten doblet sammenlignet med samme periode i fjor. Det er en økning i antallet utlyste stillinger innen alle næringer, men økningen varierer fra næring til næring.

Figur 2 Utviklingen i sysselsettingen i Akershus.² Prognose for 2016 og 2017

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Markedssituasjonen synes å være i bedring, og det er bygg og anlegg som slår mest positivt ut. Bergverksdrift og utvinning, samt transport og lagring utmerker seg negativt. NAV Akershus forventer at sysselsettingen vil øke sakte fra midten av 2016.

NAV Akershus forventer økt sysselsetting i 2016 og 2017, henholdsvis 0,6 prosent eller det vil si mer enn 1 500 personer i 2016, og 1,3 prosent eller litt fler mer enn 3 300 personer i 2017. Dette er en nedjustering siden forrige sysselsettingsanslag i november 2015.

² Reduksjonen fra 2014 til 2015 skyldes tekniske forhold i statistikken. Se mer på <https://www.ssb.no/arbeid-og-lonn/statistikker/regsyst/aar/2016-05-27>

Spesielle forhold i sysselsettingsstatistikken

Fra og med 2015 bygger sysselsettingsstatistikken på nye datakilder. Hovedkilden fram til og med 2014 var NAVs Arbeidstakerregister (Aa-registeret). I 2015 ble rapporteringen til NAV til dette registeret samordnet med rapportering av lønns- og personelldata til Skatteetaten og SSB. Det felles rapporteringssystemet kalles a-ordningen. Endringen innebærer at nivået på antall registrerte sysselsatte er lavere. I praksis betyr det at reduksjonen i Akershus fra 2014 til 2015 ikke er å anse som reell. Statistikken viser et sysselsettingsfall på én prosent, om lag 2 600 personer. NAV Akershus tror ikke sysselsettingen i denne perioden ble redusert, men at den holdt seg stabil.

Sysselsettingen i de enkelte næringene

For å forenkle omtalen av sysselsettingen i de enkelte næringene har vi valgt å konsentrere oss om de ti største næringene i Akershus. Disse påvirkes ulikt av konjunktorene. Derfor deler vi opp omtalen av sysselsettingen innenfor de enkelte næringene i tre underkapitler. Dette er 1) svært konjunkturutsatte næringer, 2) moderat konjunkturutsatte næringer og 3) lite konjunkturutsatte næringer. Vi begynner med de svært konjunkturutsatte næringene.

Svært konjunkturutsatte næringer

Industri:

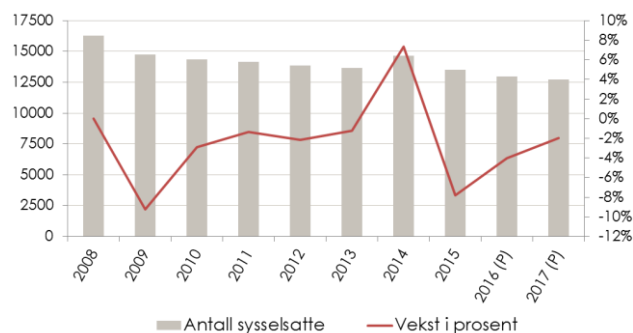
Det er lite tradisjonell industri, og det er få virkelig store industribedrifter i Akershus. De viktigste industrigrenene er næringsmiddelindustri, produksjon av maskiner og utstyr, samt petroleum og kjemisk produksjon. I 2015 sysselsatte industrien i Akershus i overkant av 13 500 personer. Det er rimelig å anta at sysselsettingen falt fra 2014 til 2015 da en rekke forhold peker i den retning. Tall fra arbeidskraftsundersøkelsen i SSB viser at sysselsettingen falt på landsbasis. Dessuten er industribedriftene i Akershus nært knyttet til petroleumsindustrien som har hatt et tøft år i 2015. Typisk nok er det i Asker og Bærum reduksjonen har vært størst, den regionen i Akershus med flest bedrifter knyttet til petroleumsvirksomhet. Det ble i

2015 mottatt 2 500 varsler om driftsinnskrenkninger, samtidig som ledigheten økte utover året. Reduksjonen i den registrerte sysselsettingen for stor til at det kun kan skyldes nye datakilder.

2016 viser ingen konjunktorendring for industrien i Akershus. Flere ingeniører på arbeidsmarkedet og lavere kronkurs virker ikke å ha utløst vekstmuligheter innenfor majoriteten av bedriftene innen næringen. Bedriftsundersøkelser viser at det er en overvekt av bedrifter som er optimistiske, men overvekten er halvert siden 2015. Kvartalsvis sysselsetting for landet viser at sysselsettingen innen industrien skal ned i 2016. På den annen side viser ledighetsutviklingen positive tegn da det har vært reduksjon i antallet ledige innen industrien gjennom hele året. Det er marginalt flere utlyste stillinger enn i 2015.

NAV Akershus ser få tegn til sysselsettingsvekst i industrien. For 2016 forventes det at sysselsettingen faller med fire prosent i 2016, det er litt færre enn 550 personer. Sysselsettingen vil fortsette å falle i 2017, med om lag to prosent, eller omkring 260 personer.

Figur 3 Utviklingen i sysselsettingen i industrien. Prognose for 2016 og 2017

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Bygg- og anlegg:

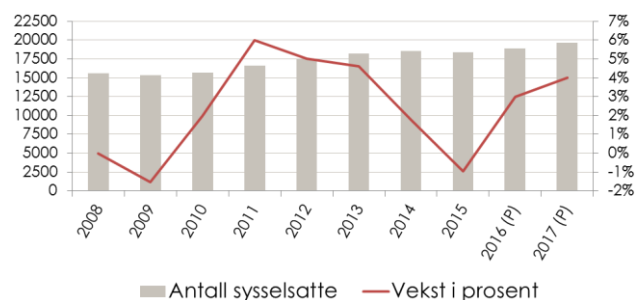
Bygg- og anleggsnæringen sysselsetter omtrent 18 400 personer i Akershus. Det gjør bygg og anlegg til den sjette største næringen i Akershus. Bygg og anleggsbransjen i fylket er kjennetegnet av mange små og mellomstore bedrifter.

Fra 2014 til 2015 er det grunn til å anta at sysselsettingen i næringen forholdt seg nokså stabil. Vekstraten, som har vært høy tidligere,

bremset opp i 2014, og ser ut til å ha bremset ytterligere opp i 2015. Hvor mye vekstraten har blitt redusert er vanskelig å si. Det ser ut til at reduksjonen i den registerbaserte sysselsettingsstatistikken mellom 2014 og 2015 er for liten til å være reell. Tegn som peker i den retning er at antallet utlyste stillinger ble marginalt redusert fra 2014 til 2015 samtidig som snittledigheten økte like marginalt.

Situasjonen under 2016 er endret. Godt drevet av ekspansiv finanspolitikk er det sterke positive endringer i bygg- og anleggsnæringen. Ledigheten begynte å falle fra oktober 2015. Sammenlignet med november 2015 har ledigheten falt med hele 22 prosent. Samtidig er antallet utlyste stillinger doblet sammenlignet med i fjor. Det er tydelig at sysselsettingen i bygg- og anlegg har økt gjennom 2016 og skal øke ytterligere.

Figur 4 Utviklingen i sysselsettingen i bygg- og anlegg. Prognose for 2016 og 2017

Kilde: Statistisk sentralbyrå

NAV Akershus forventer at sysselsettingen i bygg- og anlegg øker med tre prosent i 2016 og fire prosent i 2017. Det er henholdsvis 550 og 750 personer.

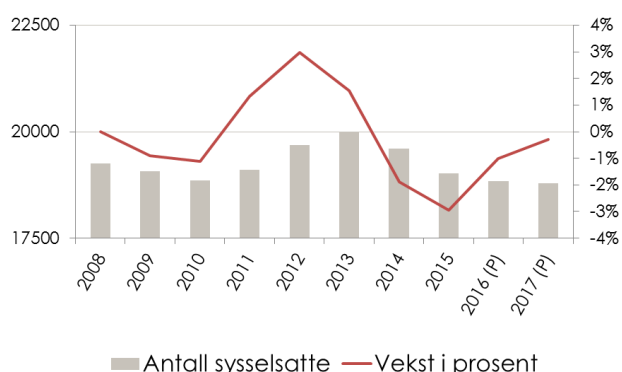
Teknisk tjenesteyting og eiendomsdrift:

Den femte største næringen i Akershus er teknisk tjenesteyting og eiendomsdrift. Det Norske Veritas, Norconsult og Aker Engineering & Technology AS er de største bedriftene. Totalt sysselsettes litt fler enn 19 000 personer i næringen, det er 7,2 prosent av alle sysselsatte. Disse personene driver med alt fra kjøp og salg av eiendom til advokattjenester og forskning og utvikling. Fra 2014 til 2015 ser det ut til at sysselsettingen innen næringen gikk betraktelig ned. Reduksjonen antas å ligge på

omtrent to prosent, rundt regnet 400 personer. Det er i Asker og Bærum at reduksjonen har skjedd. Her ligger store konsulentbedrifter, som Aker Solutions og Det norske veritas, begge mer eller mindre knyttet til oljevirkosomhet.

Utviklingen under 2016 viser at det kan gå begge veier innen teknisk tjenesteyting og eiendomsdrift. I 2016 ser det ut til at det vil fortsatt være en reduksjon i sysselsettingen. Det er kommet inn varslere om drifts-innskrenkninger som omfatter mer enn 900 personer. Dette kan få konsekvenser for sysselsettingen. Derimot kan en gryende optimisme knyttet til oljenæringen mot slutten av 2016 tyde på at konsulentbedriftene igjen vil starte å ansette, men NAV Akershus tror ikke vi får se noen økning i 2017.

Figur 5 Utviklingen i sysselsettingen i teknisk tjenesteyting og eiendomsdrift. Prognose for 2016 og 2017

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Vi mener at bunnen enda ikke er nådd innenfor teknisk tjenesteyting og eiendomsdrift. Sysselsettingen vil reduseres med én prosent i 2016, men reduksjonen vil bremse opp i 2017 til knappe 0,3 prosent. I antall personer utgjør det omtrent 190 og 60 personer.

Moderat konjunkturutsatte næringer

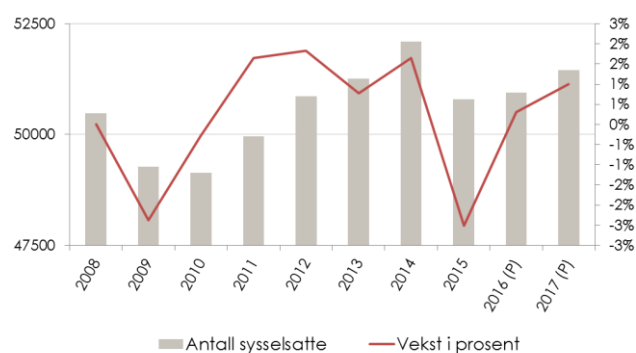
Varehandel og motorvognreparasjoner:

Dette er den nest største næringen i Akershus. Varehandel og motorvognreparasjoner sysselsetter 51 800 mennesker i

Akershus, og det utgjør cirka 19 prosent av den totale sysselsettingen i fylket. Fra 2014 til 2015 gikk sysselsettingen ned med 1,5 til to prosent. Det er i alle fall 200 personer. Akershus huser en del store aktører innen bransjen. Et femtitalts bedrifter i varehandelen i Akershus har flere enn 100 ansatte. Størst er Travel Retail Norway som ligger ved Oslo Lufthavn Gardemoen. Würth, ASKO øst, IKEA, Hewlett-Packard og Rema er andre store varehandelbedrifter i Akershus.

Fra august 2016 har ledigheten innen varehandel og motorvognreparasjoner gått ned med i snitt seks prosent per måned sammenlignet med i fjor. Det er med andre ord tegn til bedring i næringen, og økt sysselsetting i 2016. Utviklingen støttes noe av kvartalsvise sysselsettingstall for landet. Antallet ledige stillinger er økt med 37 prosent sammenlignet med samme periode i 2015. Dette, sammen med omsetningsvekst i varehandelen, gir klare signaler på at sysselsettingen igjen skal øke i varehandelen. NAV Akershus forventer at sysselsettingen vil øke forsiktig i 2016, med knappe 0,3 prosent. Det er omtrent 150 personer. I 2017 vil sysselsettingen øke ytterligere, med 500 personer, eller én prosent.

Figur 6 Utviklingen i sysselsettingen i varehandel og motorvognreparasjoner. Prognose for 2016 og 2017

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Transport og lagring:

Den fjerde største næringen er transport og lagring, som sysselsetter omtrent 19 200 personer. Det utgjør syv prosent av den totale sysselsettingen. Transportbedrifter er hoveddelen av næringen. I Akershus er det Posten Norge og SAS som er de suverent største bedriftene.

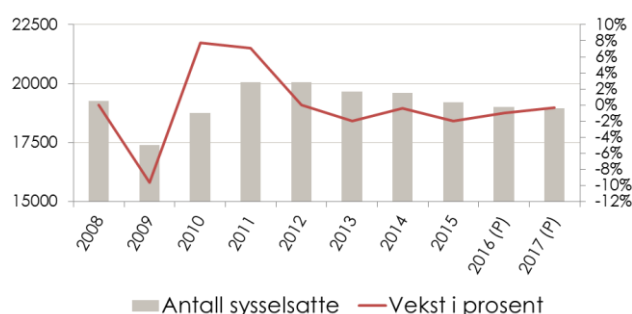
Sysselsettingen innen transport og lagring har blitt redusert siden 2013. Omsetnings-

indeksen for 3. kvartal viser redusert omsetning både for transport og lagring, og postdistribusjon. Antall ledige stillinger er redusert med ni prosent sammenlignet med i fjor. På den annen side er ledigheten redusert med åtte prosent.

Det er få tegn til oppgang innen transport og lagringsnæringen. Bedriftsundersøkelser viser at næringen er mindre optimistisk. Flere planlegger redusert bemanning. NAV Akershus forventer at sysselsettingen vil reduseres med én prosent i 2016 og 0,3 prosent i 2017. Dette utgjør omtrent 200 personer i 2016 og 60 personer i 2017.

Figur 7 Utviklingen i sysselsettingen i transport og lagring. Prognose for 2016 og 2017

Kilde: Statistisk sentralbyrå

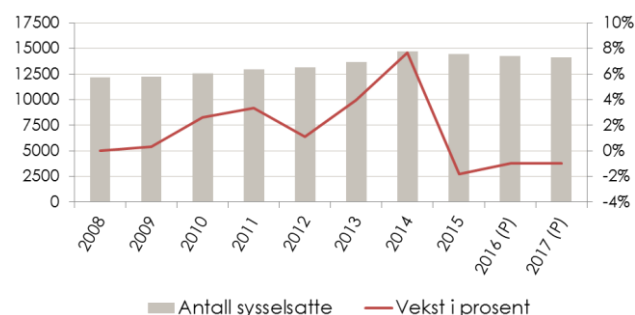
Informasjon og kommunikasjon:

Informasjons- og kommunikasjonsnæringen er syvende største næring og de sysselsetter 14 400 personer eller 5,5 prosent av alle sysselsatte. Fra 2014 til 2015 gikk sysselsettingen trolig ned med over én prosent.

Bærum sysselsetter flest innen informasjon og kommunikasjon. 83 prosent av de sysselsatte innen næringen jobber i denne kommunen. De største bedriftene er Telenor og Evry. Bærum har mange IT-jobber knyttet til olje. Det er derfor kommunen er rammet av oljekrisen også i denne sektoren.

Ledigheten innen ikt-yrker har økt i løpet av 2016. Antallet ledige stillinger innen samme yrkeskategori er samtidig redusert. Driftsinnskrenkninger er varslet for over 200 personer innen informasjon og kommunikasjon. NAV Akershus mener det er lite sannsynlig at bedriftene vil øke sysselsettingen med det første. Snarere vil sysselsettingen fortsette å krympe med én prosent for begge år. Rundt regnet utgjør dette omtrent 140 personer årlig.

Figur 8 Utviklingen i sysselsettingen i informasjon og kommunikasjon. Prognose for 2016 og 2017

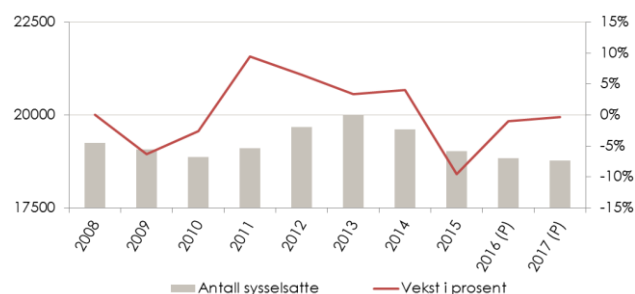

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Forretningsmessig tjenesteyting:

Forretningsmessig tjenesteyting sysselsetter 12 800 personer i Akershus. Det gjør næringen til den niende største. Næringen har hatt god sysselsettingsvekst siden 2011, men veksten bråstoppet i 2015. I stedet ble sysselsettingen redusert med i alle fall syv prosent, det vil si mer enn 1 200 personer. Reduksjonen fra 2014 til 2015 er så stor at den ikke kan forklares av endringen i sysselsettingsstatistikken. Asker og Bærum, Ullensaker og Skedsmo sysselsetter flest innen forretningsmessig tjenesteyting, og til sammen utgjør de 68 prosent av næringens sysselsatte. ISS Facility service, Manpower og Adecco er de aller største bedriftene. Næringen domineres av bemannings- og rekrutteringsbedrifter. Selv om sysselsettingsfallet har vært merkbart i mange kommuner er det Bærum som er hardest rammet. Det er 500 færre personer sysselsatt innen forretningsmessig tjenesteyting fra 2014 til 2015 i Bærum.

Figur 9 Utviklingen i sysselsettingen i forretningsmessig tjenesteyting. Prognose for 2016 og 2017

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Bedriftsundersøkelser synes samstemte i at markedsutsiktene er i bedring. Samtidig har omsetningen for forretningsmessig tjenesteyting gått ned for andre året på rad.

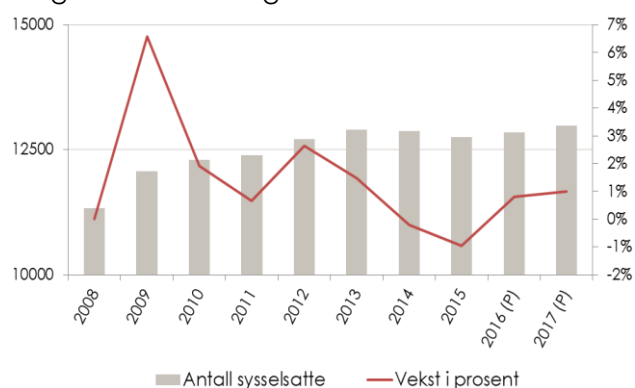
Ledigheten blant meglere og konsulenter har dessuten økt igjennom hele året, men det har også antallet utlyste stillinger. Kvartalsvis sysselsetting i AKU gir indikasjoner på at sysselsettingen i 2016 fortsetter å reduseres. På bakgrunn av denne informasjonen forventer NAV Akershus at sysselsettingen innen forretningsmessig tjenesteyting og eiendomsdrift blir redusert med én prosent i 2016. Det er om lag 130 personer. For 2017 forventer vi at reduksjonen stagnerer til 0,3 prosent, det vil si en reduksjon på knappe 40 sysselsatte.

Lite konjunkturutsatte næringer

Offentlig administrasjon, forsvar og sosialforsikring:

Denne næringen er den tiende største i Akershus, og sysselsetter omtrent 12 900 personer eller om lag fem prosent av alle sysselsatte. Sysselsettingen sank for første gang på flere år i 2014, og nedgangen antas å ha fortsatt. Kvartalsvis sysselsettingsstatistikk for næringen på landsbasis viser også en noe redusert sysselsetting i 2015. De største arbeidsgiverne innen offentlig administrasjon, forsvar og sosialforsikring er Forsvarets Forskningsinstitutt, Bærum politistasjon, Romerike politikammer, Follo politistasjon, Ila fengsel og forvaringsanstalt, og Ullersmo fengsel. Kommuneadministrasjonene er også store arbeidsgivere her.

Figur 10 Utviklingen i sysselsettingen i offentlig administrasjon, forsvar og sosialforsikring. Prognose for 2016 og 2017

Kilde: Statistisk sentralbyrå

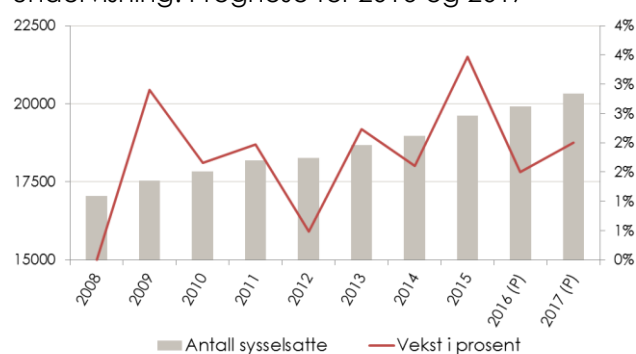
I NAVs bedriftsundersøkelse er det færre bedrifter som forventer økt sysselsetting enn

året før, men det er fortsatt en overvekt av positive bedrifter. Sysselsettingen innen offentlig administrasjon, forsvar og sosialforsikring viser også oppgang i sysselsettingen for landet. Antallet ledige stillinger innen kontorarbeid har økt med 22 prosent sammenlignet med i fjor. Det er med andre ord tegn på økt sysselsetting i næringen. NAV Akershus forventer at sysselsettingen vil øke med 0,8 prosent i 2016 og én prosent i 2017. Det er omtrent 100 og 130 personer.

Undervisning:

Undervisningssektoren er den femte største næringen og sysselsatte litt færre enn 19 600 personer. Det tilsvarte en økning fra 2014 til 2015S på mer enn fire prosent eller rundt 700 personer. Det største foretaket innen undervisningssektoren i Akershus er Universitetet for miljø og biovitenskap i Ås. Men veksten i sysselsettingen skjedde først og fremst i Skedsmo. Hele 62 prosent av sysselsettingsveksten kom i denne kommunen. Sannsynligvis skyldes det at Kriminalomsorgens utdanningscenter flyttet hit i 2015, og tok med seg omkring 400 ansatte. I Lørenskog fortsetter veksten i tråd med tidligere år.

Figur 11 Utviklingen i sysselsettingen i undervisning. Prognose for 2016 og 2017

Kilde: Statistisk sentralbyrå

I NAVs bedriftsundersøkelse og Akershus' markedsundersøkelse for 2016 var det en overvekt av bedrifter som ventet økning i sysselsettingen. Ledigheten innen undervisning er redusert med syv prosent sammenlignet med i fjor, og det er utlyst seks prosent flere stillinger. Tendensen for landet peker imidlertid i motsatt retning. NAV Akershus forventer med dette en forsiktig oppgang i sysselsettingen i 2016 og 2017, på

henholdsvis 1,5 og to prosent. Dette utgjør omkring 300 og 400 flere sysselsatte i undervisningssektoren.

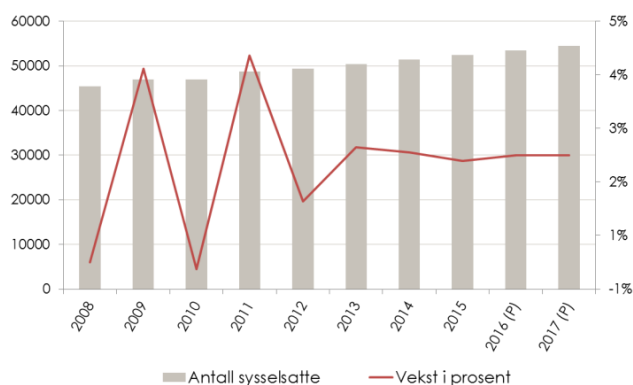
Helse- og sosialtjenester:

Helse- og sosialtjenester er den største næringen i Akershus, og sysselsetter omtrent 52 400 mennesker. Det er 20 prosent av alle sysselsatte. Antakeligvis gikk sysselsettingen innen næringen opp med to prosent fra 2014 til 2015. Det er mer enn 1000 personer. Sysselsettingsveksten innen helse- og sosialtjenesten skjedde i hovedsak i Asker og på Lørenskog. Over 80 prosent av veksten fant sted her. I Asker har Aleris utvidet sin virksomhet og etablert flere enheter, blant annet administrasjon, unglan og omsorg.

I Akershus er det to store sykehus som skiller seg ut i bedriftsmassen innen helse- og sosialtjenester; Bærum sykehus og AHUS på Lørenskog. Men det er flere store sykehus i Akershus. Blakstad sykehus ligger i Asker kommune, og på Nesodden ligger Sunnaas sykehus. Næringen preges også av mange små bedrifter, da barnehagene og skolefritidsordningene hører til her.

I NAVs bedriftsundersøkelse for 2016 var foretakene i helse- og sosialtjenestene mer positive til sysselsettingen framover enn de var i 2015. Markedsundersøkelsen i høst viser at tendensen er forsterket. Næringen har i mange år meldt om stort arbeidskraftbehov og stramheten er betydelig. NAV Akershus har flere satsinger for å møte behovet, der kvalifisering er et viktig virkemiddel.

Figur 12 Utviklingen i sysselsettingen i helse- og sosialtjenester. Prognose for 2016 og 2017

Kilde: Statistisk sentralbyrå

I løpet av 2016 er ledigheten innen helse, pleie og omsorg marginalt redusert. Samtidig har antallet utlyste stillinger økt med 18 prosent sammenlignet med i fjor. Det er mye for en næring der omfanget av stillingsutlysninger allerede er stort. Det søkes primært etter faglært arbeidskraft, og sykepleiere, helsefagarbeidere og vernepleiere har meget etterspurt kompetanse.

Det er ingen tvil om at behovet for økt bemanning innen helse er stort. På denne bakgrunn forventer NAV Akershus at sysselsettingsveksten vil fortsette i 2016 og 2017. Sysselsettingen øker med to prosent i begge år, litt fler enn 1 000 personer årlig.

Tilbudet av arbeidskraft i Akershus

Arbeidskrafttilbudet kan beskrives som summen av alle sysselsatte og alle som søker seg sysselsatt. Til sammen utgjør disse to størrelsene arbeidsstyrken. Siden arbeidsstyrken er definert ut fra personers bosted, vil det ikke være samsvar mellom tilbudet av arbeidskraft og arbeidsstyrken. Differansen skyldes at personer pendler til og fra arbeid.

Tilbudet av arbeidskraft i Akershus er derfor lik arbeidsstyrken i fylket pluss innpendling fra andre fylker. Typisk for Akershus er imidlertid at utpendlingen er større enn innpendlingen. Det betyr at Akershus har *nettoutpendling*. Nærheten til Oslo forklarer den store utpendlerandelen, sammen med boligprisene og boligutbygging.

Det er med andre ord tre forhold NAV Akershus legger vekt på i vurderingen av arbeidskrafttilbudet; arbeidsstyrken, yrkesdeltakelsen og pendling. Disse tre er sterkt påvirket av et fjerde forhold, befolkningsutviklingen.

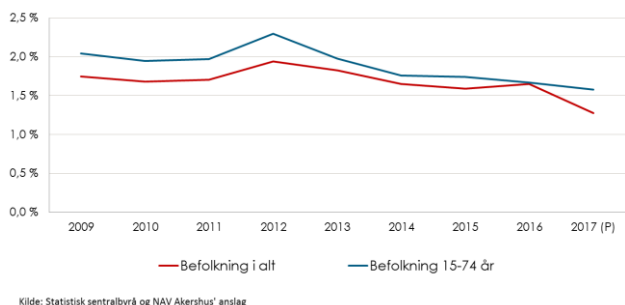
Befolkningsutviklingen

Befolkningen i Akershus er i vekst. SSBs mellomalternativ forventer at veksten vil være på 1,5 prosent i 2017. NAV Akershus tror at det er en noe for høy antakelse. Skal det inntreffe må befolkningsveksten øke med nesten to prosent fra fjerde kvartal i 2015. Til det er reduksjonen i nettoinnvandringen for stor. Reduksjonen er på hele 1 600 personer.

Innflyttingen til fylket antas å synke i 2016 fordi den virker å være påvirket av at

sysselsettingsveksten uteble i 2015 og utover i 2016. Samtidig er boligprisveksten høy også i Akershus. Derfor tror NAV Akershus at befolkningen som helhet kun vil øke med 1,3 prosent i 2017. Totalt vil befolkningen i Akershus være større enn 602 000 personer.

Figur 13 Prosentvis endring i folkemengden fra året før. Akershus per 1. januar 2009-2017

Trenden med tilflytting, særlig av barnefamilier i etableringsfasen, vil derfor etter all sannsynlighet fortsette. Sammen med økt innenlandsk flytting grunnet strammere arbeids- og boligmarked i landet forøvrig, vil dette bidra til en ytterligere økning av befolkningen i arbeidsfør alder, det vil si fra 15 til 74 år. NAV Akershus tror veksten i nevnte aldersgruppe vil være 1,6 prosent, det vil si omtrent 447 000

Arbeidsstyrken og yrkesdeltakelsen

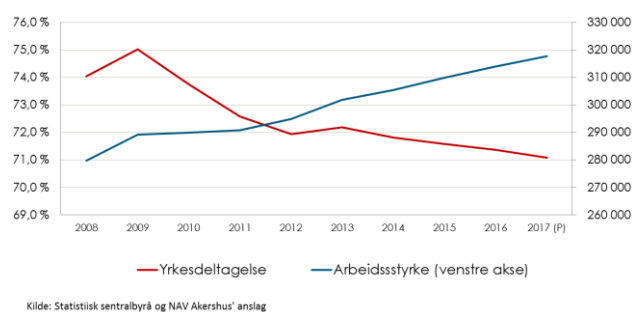
Arbeidsstyrken er definert som alle sysselsatte og personer som søker seg sysselsatt. Den omfatter både sysselsatte og arbeidssøkere. Endringer i arbeidsstyrken kan skyldes både befolkningsendringer og endringer i yrkesdeltakelsen. I befolkningen er det alltid personer som går inn og ut av arbeidsstyrken av ulike årsaker, som for eksempel utdanning eller pensjon.

Yrkesdeltakelsen i Akershus kan beskrives som den yrkesaktive delen av befolkningen i alderen 15 til 74 år. Variasjonen i yrkesdeltakelse følger til en viss grad konjunktorene. I oppgangstider vil flere søke seg ut i arbeidslivet og yrkesdeltakelsen stiger. Tilsvarende vil yrkesdeltakelsen kunne gå noe ned i nedgangstider.

Sysselsettingen vokste sannsynligvis ikke fra 2014 til 2015. Det at innvandringen avtok antas å ha påvirket arbeidsstyrken. Og siden

folk har en tendens til å trekke seg ut av arbeidsstyrken i nedgangstider, forventes det heller ikke bidrag til arbeidsstyrken i de yngste og eldste aldersklassene. På den annen side var innflyttingen til Akershus mye større enn utflyttingen. Det vil bidra til å øke arbeidsstyrken noe. NAV Akershus forventer at arbeidsstyrken vil øke med 1,2 prosent, eller 3 700 personer. Dermed vil yrkesdeltakelsen falle til 71 prosent siden befolkningen i alderen 15 til 74 år øker mer enn arbeidsstyrken.

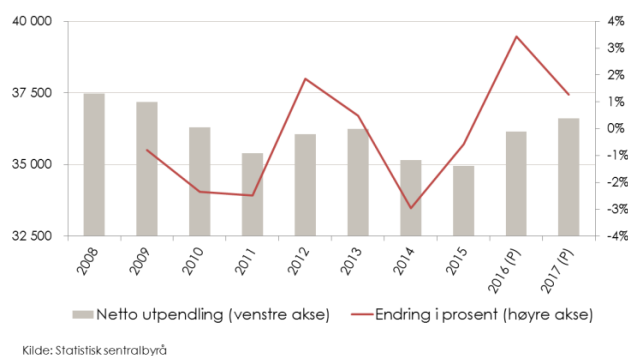
Figur 14 Utviklingen i yrkesdeltagelse og arbeidsstyrke i Akershus

Pendling

Pendling er et viktig element for å skape balanse mellom tilbud og etterspørsel i et velfungerende arbeidsmarked, og Akershus er et av fylkene i landet med flest pendlere. Fylket har den klart største utpendlerandelen i landet, og hovedårsaken til dette er nærheten til hovedstaden. Pendlermønsteret i Akershus har vært stabilt over flere år. Om lag 40 prosent av de bosatte pendler ut av fylket, mens 39 prosent av de som arbeider i fylket pendler inn. Det er også betydelig pendling mellom de ulike kommunene innad i fylket.

Figur 15 Netto utpendling fra Akershus. Antall arbeidstakere og prosentvis endring fra året før

Innflyttingen til Akershus nådde en topp i 2015. Aldri har vi sett så mange innflyttere til fylket. Det var også flere som flyttet ut sammenlignet med året før. Differansen mellom innflytting og utflytting, det vil si nettoutflyttingen, økte med seks prosent. Dette samtidig med at pendlingen og ledigheten økte. Igjen er det boligprisveksten i Oslo, i kombinasjon med at sysselsettingsveksten uteble, som er hovedforklaringen. NAV Akershus forventer at nettoutpendlingen vil øke inneværende år, til om lag 36 200 personer. Det er 3,4 prosent sammenlignet med 2015. Det er fordi vi venter sysselsettingsvekst og fall i ledigheten. Pendlingen vil fortsette å øke i 2017, til 36 600 personer eller 1,3 prosent.

Tilpasningen på arbeidsmarkedet og stramhetsvurdering

Tilpasning på arbeidsmarkedet handler om forholdet mellom tilbudet av jobber og etterspørselen etter arbeidskraft. Et element i dette er om bedriftene får tak i arbeidskraft med den kompetansen de ønsker, eller om det er mangel på arbeidskraft med ønsket kompetanse. Stramheten i arbeidsmarkedet er et mål på mangelen på arbeidskraft. Stramheten er forholdet mellom personer som er sysselsatt og personer virksomhetene oppgir at de mangler.

NAVs bedriftsundersøkelse 2016 viser at det var vanskeligere å skaffe kvalifisert arbeidskraft i 2015. Det er følgelig en høyere andel bedrifter i år enn i fjor som oppgir at de har ansatt noen med lavere eller annen formell kompetanse, mens andelen som oppgir at de valgte ikke å ansette noen er tilsvarende høyere. Arbeidsmarkedet synes med andre ord like stramt som tidligere, men det er stor forskjell på de forskjellige næringene. Det er innen helsesektoren at mangelen er størst. Her er det få muligheter til å ansette personer med ingen, lavere eller annen formalkompetanse enn det søkes etter. Undervisningssektoren viser også tegn på stramhet i undersøkelsene. Det vises også i ledighetsstatistikken der antallet utlyste stillinger og antallet ledige personer tangerer hverandre. Bedrifter innen overnatting og servering rapporterer også om økt stramhet. Det er spesielt kokker det søkes etter. Det ser ikke ut til at virksomhetene har gitt opp å rekruttere siden det stillingsutlysningene innen bransjen ligger stabilt. På den annen

side fylles arbeidsmarkedet med ingeniører, det gjør ingeniørintensive næringer mindre stramt.

Mangelen på arbeidskraft totalt i Akershus økte fra 2015 til 2016, men økningen er ikke utenfor feilmarginen. NAV Akershus tolker likevel dette som et tegn på et noe strammere arbeidsmarked, med dette ser ikke ut til å påvirke stillingstilgangen da antallet ledige registrerte stillinger har økt med 19 prosent sammenlignet med i fjor.

Arbeidsledigheten i Akershus

NAV Akershus startet i andre halvdel av 2016 med satsningen «Aktive arbeidssøkere». Aktivitetskravene rettet mot arbeidssøkerne i NAVs portefølje, spesielt mottakerne av dagpenger, skal håndheves mer likt og konsekvent, og med krav til aktivitet og mobilitet. Erfaringer fra NAV Hedmark viser gode resultater og en direkte effekt på ledigheten i Hedmark. Det er rimelig å anta at innsatsen som nå rettes mot arbeidssøkerne i Akershus også vil påvirke ledighetsutviklingen i fylket framover.

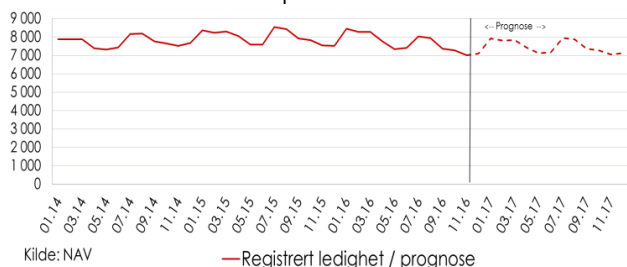
Utviklingen i arbeidsledigheten må ses i sammenheng med utviklingen i arbeidsstyrken og yrkesdeltakelsen, samt utviklingen i sysselsettingen. Som nevnt forventer NAV Akershus at arbeidsstyrken og sysselsettingen i fylket vil øke i prognoseperioden, men at yrkesdeltakelsen vil reduseres litt. Det er sannsynlig at det er de som har en usikker tilknytning til arbeidslivet som trekker seg ut av arbeidsstyrken. Det kan bety at ledigheten vil synke.

I løpet av 2015 steg ledigheten betraktelig som følge av oljekrisen. Arbeidsmarkedet i Akershus har vist gode tegn på bedring med bygg- og anleggsbransjen som hovedbidragsyter til både sysselsettingsvekst og nedgang i ledigheten fra høsten 2016. Det er ingen tegn til stagnasjon i sysselsettingen for 2017. Dette kombinert med lav vekst i arbeidsstyrken gjør at NAV Akershus forventer at ledigheten i 2016 og 2017 vil reduseres.

Ledigheten i Akershus for 2016 tyder på et årsgjennomsnitt på 2,4 prosent av arbeidsstyrken, eller om lag 7 680 personer. Det er en reduksjon på 310 personer sammenlignet med i fjor. For 2017 reduseres ledigheten

med om lag to prosent, til 7 493 personer, eller 2,4 prosent av arbeidsstyrken.

Figur 16 Faktisk ledighetsutvikling og prognose i Akershus 2014 – 2016 per måned

Vurdering av fjorårets anslag

I fjorårets prognose undervurderte vi signalene om et vanskeligere arbeidsmarked slik sysselsettingen ikke økte som antatt i 2015. Det var en for sterk tro på at delene av arbeidsmarkedet som ikke er tilknyttet petroleumsvirksomhet ville dra nytte av bedre konkurransevilkår og på egenhånd sørge for vekst. Man var med andre ord ikke klar over hvor avhengig arbeidsmarkedet i Akershus var av oljerelatert virksomhet. Det var spesielt innen industri, teknisk tjenesteyting og eiendomsdrift, samt innen transport og lagring man så for seg en motsatt utvikling, med forholdsvis sterk vekst. Reduksjonen innen disse næringene ble trolig på over 3 000 personer samlet.

Videre forventet man en mye svakere vekst i befolkning og arbeidsstyrke enn det som ble realiteten. At innflyttingen til Akershus skulle øke så mye som den gjorde ble ikke forutsett. Ledighetsutviklingen gikk også motsatt vei. Det kan langt på vei forklares av at sysselsettingen ikke økte som forventet.

Figurliste

Figur 1 Næringsstrukturen i Akershus. Antall sysselsatte 2015

Figur 2 Utviklingen i sysselsettingen i Akershus. Prognose for 2016 og 2017

Figur 3 Utviklingen i sysselsettingen i industrien. Prognose for 2016 og 2017

Figur 4 Utviklingen i sysselsettingen i bygg- og anlegg. Prognose for 2016 og 2017

Figur 5 Utviklingen i sysselsettingen i teknisk tjenesteyting og eiendomsdrift. Prognose for 2016 og 2017

Figur 6 Utviklingen i sysselsettingen i varehandel og motorvognreparasjoner. Prognose for 2015 og 2016

Figur 7 Utviklingen i sysselsettingen i transport og lagring. Prognose for 2016 og 2017

Figur 8 Utviklingen i sysselsettingen i informasjon og kommunikasjon. Prognose for 2016 og 2017

Figur 9 Utviklingen i sysselsettingen i forretnings- messig tjenesteyting. Prognose for 2016 og 2017

Figur 10 Utviklingen i sysselsettingen i offentlig administrasjon, forsvar og sosialforsikring

Figur 11 Utviklingen i sysselsettingen i undervisning. Prognose for 2016 og 2017

Figur 12 Utviklingen i sysselsettingen i helse- og sosialtjenester. Prognose for 2016 og 2017

Figur 13 Prosentvis endring i folkemengden fra året før. Akershus per 1. januar 2009-2017
arbeidsstyrke i Akershus

Figur 14 Utviklingen i yrkesdeltagelse og arbeidsstyrke i Akershus

Figur 15 Netto utpendling fra Akershus. Antall arbeidstakere og prosentvis endring fra året før

Figur 16 Prognose over sesongjustert og faktisk ledighetsutvikling i Akershus 2014 - 2016

Appendix

	2015	2016	2017
Total befolkning	584 899	594 533	602 108
Befolkning 15 - 74 år	432 810	440 022	446 971
Arbeidsstyrken	309 838	314 041	317 756
Nett outpendling*	34 957	36 156	36 613
Total sysselsetning*	263 581	265 147	268 497
01-03 Jordbruk, skogbruk og fiske	2398	2278	2210
05-09 Bergverksdrift og utvinning	3541	3329	3345
10-33 Industri	13526	12985	12725
35-39 Elektrisitet, vann og renovasjon	1782	1818	1854
41-43 Bygge- og anleggsvirksomhet	18365	18916	19673
45-47 Varehandel, motorvognreparasjoner	50791	50943	51453
49-53 Transport og lagring	19204	19012	18955
55-56 Overnattings- og serveringsvirksomhet	8201	8299	8631
58-63 Informasjon og kommunikasjon	14431	14287	14144
64-66 Finansiering og forsikring	3600	3636	3618
68-75 Teknisk tjenesteyting, eiendomsdrift	19028	18838	18781
77-82 Forretningsmessig tjenesteyting	12777	12649	12611
84 Off.adm., forsv., sosialforsikring	12750	12852	12981
85 Undervisning	19627	19921	20320
86-88 Helse- og sosialtjenester	52379	53427	54495
90-99 Personlig tjenesteyting	8535	9047	9499
00 Uoppgitt	2646	2911	3202
Ledighet som andel av arbeidsstyrken*	7990	7680	7493

Kilde: Statistisk sentralbyrå og NAV

*Prognose for 2016 og 2017

	2015	2016	2017
Total befolkning	1,6 %	1,6 %	1,3 %
Befolkning 15 - 74 år	1,7 %	1,7 %	1,6 %
Arbeidsstyrken	1,4 %	1,4 %	1,2 %
Nett outpendling*	-0,6 %	3,4 %	1,3 %
Total sysselsetning*	0,0 %	0,6 %	1,3 %
01-03 Jordbruk, skogbruk og fiske	-6,0 %	-5,0 %	-3,0 %
05-09 Bergverksdrift og utvinning	-7,2 %	-6,0 %	0,5 %
10-33 Industri	-6,9 %	-4,0 %	-2,0 %
35-39 Elektrisitet, vann og renovasjon	3,3 %	2,0 %	2,0 %
41-43 Bygge- og anleggsvirksomhet	0,0 %	3,0 %	4,0 %
45-47 Varehandel, motorvognreparasjoner	-1,6 %	0,3 %	1,0 %
49-53 Transport og lagring	-1,1 %	-1,0 %	-0,3 %
55-56 Overnattings- og serveringsvirksomhet	-0,4 %	1,2 %	4,0 %
58-63 Informasjon og kommunikasjon	-0,9 %	-1,0 %	-1,0 %
64-66 Finansiering og forsikring	2,9 %	1,0 %	-0,5 %
68-75 Teknisk tjenesteyting, eiendomsdrift	-2,0 %	-1,0 %	-0,3 %
77-82 Forretningsmessig tjenesteyting	-8,7 %	-1,0 %	-0,3 %
84 Off.adm., forsv., sosialforsikring	0,0 %	0,8 %	1,0 %
85 Undervisning	4,5 %	1,5 %	2,0 %
86-88 Helse- og sosialtjenester	2,9 %	2,0 %	2,0 %
90-99 Personlig tjenesteyting	6,3 %	6,0 %	5,0 %
00 Uoppgitt	75,3 %	10,0 %	10,0 %
Ledighet som andel av arbeidsstyrken*	2,6 %	2,5 %	2,4 %

Kilde: Statistisk sentralbyrå og NAV

*Prognose for 2016 og 2017

2016 Måned	Antall ledige	Prosent av arbeidsstyrken
Januar	8 442	2,7 %
Februar	8263	2,6 %
Mars	8267	2,6 %
April	7753	2,5 %
Mai	7331	2,3 %
Juni	7405	2,4 %
Juli	8035	2,6 %
August	7943	2,5 %
September	7351	2,3 %
Oktober	7265	2,3 %
November	7003	2,2 %
Desember*	7103	2,3 %
Årgjennomsnitt	7680	2,4 %

Kilde: NAV

*Prognose for desember

2017 Måned	Antall ledige	Prosent av arbeidsstyrken
Januar	7 920	2,7 %
Februar	7 813	2,6 %
Mars	7 837	2,6 %
April	7 425	2,5 %
Mai	7 109	2,3 %
Juni	7 171	2,4 %
Juli	7 943	2,6 %
August	7 880	2,5 %
September	7 369	2,3 %
Oktober	7 276	2,3 %
November	7 052	2,2 %
Desember	7 127	2,3 %
Årgjennomsnitt	7493	2,4 %

Kilde: NAV